

Sygn. akt VII U 5/17

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 listopada 2017 r.

Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie VII Wydział Pracy
i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Małgorzata Jarząbek

Protokolant: Małgorzata Nakielska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 30 listopada 2017 r. w Warszawie

sprawy M. M.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.

o rentę z tytułu niezdolności do pracy

na skutek odwołania M. M.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.

z dnia 24 października 2016 r. znak: (...)

1. zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje M. M. prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy od 28 marca 2017 r. do dnia 1 kwietnia 2018 r.,
2. oddala odwołanie w pozostałym zakresie.

UZASADNIENIE

Ubezpieczona M. M. w dniu 23 listopada 2016 roku złożyła odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. z dnia 24 października 2016 roku, znak: (...), na mocy której odmówiono jej prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy. W uzasadnieniu odwołania ubezpieczona wskazała, iż jest po trzech operacjach kręgosłupa i brak jest jakichkolwiek rokowań dotyczących poprawy jej stanu zdrowia. Ubezpieczona wskazała, iż codziennie zmaga się z uporczywym bólem, który uniemożliwia jej normalne funkcjonowanie. Zdaniem ubezpieczonej jej stan zdrowia nie pozwala jej na wykonywanie pracy w pozycji siedzącej, stojącej oraz tym samym jakiejkolwiek pracy fizycznej. (odwołanie z dnia 23 listopada 2016 roku, k. 1 - 2 a.s.)

Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. w odpowiedzi na odwołanie z dnia 13 lutego 2017 roku, wniósł o oddalenie odwołania na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. W uzasadnieniu odpowiedzi na odwołanie organ rentowy podniósł, iż ubezpieczona w toku postępowania została skierowana na badanie do Komisji Lekarskiej ZUS, która orzeczeniem z dnia 12 października 2016 roku nie stwierdziła u niej niezdolności do pracy. Organ rentowy wskazał również, iż staż pracy ubezpieczonej w ostatnim dziesięcioleciu przed dniem złożenia wniosku o świadczenie rentowe wynosi 8 lat, 9 miesięcy i 7 dni. W związku z powyższym organ rentowy wskazał, iż decyzją z dnia 24 października 2016 roku odmówił ubezpieczonej prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy. (odpowiedź na odwołanie z dnia 13 lutego 2017 roku, k. 17 a.s.)

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Odwołująca M. M., urodzona w dniu (...), z wykształcenia jest technikiem usług gastronomicznych, hotelarzem. Od 1996 roku cierpi na schorzenia kręgosłupa w związku z czym była trzykrotnie operowana. Od listopada 2016 roku leczy się psychiatrycznie. (dokumentacja medyczna, k. 25 a.s.)

Ubezpieczona pracowała w hotelarstwie, w tym m.in. jako kelnerka i barmanka (świadectwa pracy, k. 13 – 20, 25 tom I a.r.). W ramach działalności gospodarczej prowadziła Salę Bankietową (...) (zaświadczenie o wpisie do ewidencji działalności gospodarczej, k. 23 tom I a.r.) Od 1 lutego 2012 roku do 22 marca 2015 roku była zatrudniona na stanowisku handlowca w wymiarze 1/2 etatu w Przedsiębiorstwie (...). (zaświadczenie o zatrudnieniu, k. 35 tom I a.r.)

Ubezpieczona nie pracuje od 23 marca 2015 roku. W okresie od 23 marca 2015 roku do dnia 24 kwietnia 2015 roku przebywała na zwolnieniu lekarskim. Następnie w okresie od 25 kwietnia 2015 roku do 20 września 2015 roku pobierała zasiłek chorobowy z ubezpieczenia chorobowego. W okresie od 21 września 2015 roku do 31 lipca 2016 roku pobierała świadczenie rehabilitacyjne. (poświadczenie dla celów emerytalno-rentowych, k. 77 tom I a.r.)

W dniu 24 sierpnia 2016 roku ubezpieczona złożyła wniosek o rentę z tytułu niezdolności do pracy. (wniosek o rentę z tytułu niezdolności do pracy, k. 1 – 8 tom I a.r.)

W toku postępowania wyjaśniającego, odwołująca została skierowana na badanie lekarskie przez Lekarza Orzecznika ZUS, który orzeczeniem wydanym w dniu 6 września 2016 roku uznał ubezpieczoną za zdolną do pracy. Na skutek złożenia przez ubezpieczoną sprzeciwu od orzeczenia Lekarza Orzecznika ZUS, sprawa została skierowana do Komisji Lekarskiej ZUS, która po ponownym zbadaniu odwołującej wydała w dniu 12 października 2016 roku orzeczenie, na mocy którego uznała, że ubezpieczona nie jest niezdolna do pracy. (orzeczenie Lekarza Orzecznika ZUS z dnia 6 września 2016 roku, k. 37 tom I a.r., orzeczenie Komisji Lekarskiej ZUS z dnia 12 października 2016 roku, k. 111 tom I a.r.)

W oparciu o powyższe orzeczenie Komisji Lekarskiej ZUS organ rentowy wydał w dniu 24 października 2016 roku decyzję, znak: (...), odmawiającą ubezpieczonej prawa do świadczenia rentowego z tytułu niezdolności do pracy. W uzasadnieniu decyzji z dnia 24 października 2016 roku organ rentowy podniósł, że odmówił prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy, ponieważ Komisja Lekarska ZUS w orzeczeniu z dnia 12 października 2016 roku ustaliła, że ubezpieczona nie jest niezdolna do pracy. (decyzja z dnia 24 października 2016 roku, znak: (...), k. 115 a.r.)

W związku z niekorzystną decyzją organu rentowego M. M. złożyła odwołanie do tut. Sądu, inicjując tym samym niniejsze postępowanie. (odwołanie z dnia 23 listopada 2016 roku, k. 1 - 2 a.s.)

W toku postępowania, Sąd Okręgowy Warszawa – Praga w Warszawie postanowieniem z dnia 15 lutego 2017 roku dopuścił dowód z opinii biegłych sądowych lekarzy specjalistów neurologa oraz psychiatry celem ustalenia, czy odwołująca się jest zdolna czy też całkowicie lub częściowo niezdolna do pracy, ze szczególnym wskazaniem daty powstania tej niezdolności, czy jest to niezdolność trwała czy okresowa, a jeżeli okresowa to na jaki okres, jeżeli nastąpiła zmiana stanu zdrowia ubezpieczonej (poprawa lub pogorszenie) to na czym ona polegała. (postanowienie z dnia 15 lutego 2017 roku, k. 20 a.s.).

Dokonując ustaleń faktycznych w zakresie schorzeń psychiatrycznych odwołującej, Sąd Okręgowy uwzględnił opinię biegłego sądowego lekarza specjalisty psychiatry M. P. z dnia 8 marca 2017 roku, zgodnie z którą odwołująca nie jest niezdolna do pracy. Biegła rozpoznała u ubezpieczonej zaburzenia adaptacyjne – sytuacyjną reakcję depresyjną. Jednak dzięki leczeniu nasilenie objawów się zmniejszyło, a ubezpieczona nie jest osobą długotrwale niezdolną do pracy. (opinia biegłego psychiatry z dnia 8 marca 2017 roku, k. 28 a.s.)

Na podstawie opinii biegłego sądowego specjalisty neurologa B. Z. z dnia 28 marca 2017 roku Sąd Okręgowy ustalił, że odwołująca jest częściowo niezdolna do pracy od przeprowadzonego przez biegłego badania do 1 kwietnia 2018 roku. W ocenie biegłego obraz kliniczny na dzień badania w dniu 28 marca 2017 roku był inny niż opisywany w czasie

wydawania orzeczeń przez organem rentowym. Zdaniem biegłego u ubezpieczonej występuje ponowne zaostrzenie bólowego zespołu korzeniowego utrudniające wykonywanie pracy zawodowej. (opinia biegłego onkologa z dnia 30 czerwca 2017 roku, k. 44 a.s.)

Postanowieniem z dnia 26 września 2017 roku Sąd Okręgowy dopuścił dowód z opinii uzupełniającej biegłego sądowego B. Z. celem ustalenia czy w okresie do dnia 15 września 2016 roku do badania w Sądzie w dniu 28 marca 2017 roku ubezpieczona była osobą zdolną, czy też całkowicie albo częściowo niezdolną do pracy. (postanowienie z dnia 26 września 2017 roku, k. 86 a.s.)

W oparciu o opinię uzupełniającą biegłego sądowego neurologa B. Z. z dnia 12 października 2017 roku Sąd ustalił, iż brak jest podstaw do przyjęcia, iż ubezpieczona pomiędzy 15 września 2016 roku a 28 marca 2017 roku była niezdolna do pracy. Biegły w opinii uzupełniającej podtrzymał swoje stanowisko zajęte w opinii z dnia 28 marca 2017 roku. (opinia uzupełniająca z dnia 12 października 2017 roku, k. 92 – 93 a.s.)

Stan faktyczny sprawy Sąd ustalił w oparciu o dokumentację medyczną zawartą w aktach sądowych, dokumentację znajdującą się w aktach rentowych ubezpieczonej oraz w oparciu o dowód z opinii biegłych sądowych lekarzy specjalistów. Autentyczność zgromadzonych dokumentów i ich zgodność z rzeczywistym stanem rzeczy nie budziła zastrzeżeń, w związku z tym Sąd uznał dokumenty za pełnowartościowy i bezsporny materiał dowodowy.

Sąd zważył, iż dla rozstrzygnięcia sprawy zasadnicze znaczenie mają opinie sporządzone przez biegłych sądowych powołanych w sprawie, albowiem opinie te pozwalają na dokładne ustalenie charakteru i zakresu dysfunkcji jakie występują w organizmie odwołującej. Zdaniem Sądu opinie biegłych wydane zostały w oparciu o obiektywne wyniki badań odwołującej, a biegli lekarze sporządzający te opinie są specjalistami w swoich dziedzinach, posiadającymi bogatą wiedzę medyczną i wieloletnie doświadczenie zawodowe.

Zaznaczyć należy, iż żadna ze stron (w tym organ rentowy) nie zgłosiła zastrzeżeń do opinii (głównej i uzupełniającej) biegłego neurologa stanowiącej podstawę rozstrzygnięcia w niniejszej sprawie.

W ocenie Sądu zgromadzony materiał dowodowy był wystarczający do wydania orzeczenia.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Odwołanie M. M. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. z dnia z dnia 24 października 2016 roku, znak: (...)zasługiwało na częściowe uwzględnienie.

Sąd zważył, że pomiędzy stronami sporna była jedynie okoliczność dotycząca spełnienia przez ubezpieczoną przesłanki wynikającej z art. 57 ust. 1 pkt.1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2016 r. poz. 887, dalej: ustawa emerytalna), tj. istnienia niezdolności do pracy. Przy tym w sprawie niekwestionowana była okoliczność, że ubezpieczony spełnia pozostałe przesłanki warunkujące prawo do renty, tj. ma wymagany okres składkowy i nieskładkowy (art. 57 ust. 1 pkt 2), jak też niezdolność do pracy powstała nie później niż w ciągu 18 miesięcy od ustania okresów, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1 i 2, pkt 3 lit. b, pkt 4, 6, 7 i 9, ust. 2 pkt 1, 3-8 i 9 lit. a, pkt 10 lit. a, pkt 11-12, 13 lit. a, pkt 14 lit. a i pkt 15-17 oraz art. 7 pkt 1-3, 5 lit. a, pkt 6 i 12.

Zgodnie z art. 12 ustawy emerytalnej, niezdolną do pracy jest osoba, która całkowicie lub częściowo utraciła zdolność do pracy zarobkowej z powodu naruszenia sprawności organizmu i nie rokuje odzyskania zdolności do pracy po przekwalifikowaniu. W myśl art. 12 ust. 2 ustawy emerytalnej całkowicie niezdolną do pracy jest osoba, która utraciła zdolność do wykonywania jakiejkolwiek pracy, natomiast stosownie do art. 12 ust. 3 ustawy emerytalnej, częściowo niezdolną do pracy jest osoba, która w znacznym stopniu utraciła zdolność do pracy zgodnie z poziomem posiadanych kwalifikacji.

Równocześnie w myśl art. 13 ustawy emerytalnej, przy ocenie stopnia i trwałości niezdolności do pracy oraz rokowania co do odzyskania tej zdolności uwzględnia się stopień naruszenia sprawności organizmu oraz możliwość przywrócenia niezbędnej sprawności w drodze leczenia, jak również możliwość wykonywania dotychczasowej pracy, względnie

możliwość przekwalifikowania zawodowego. Zgodnie z ust. 2 tego artykułu, trwałą niezdolność do pracy orzeka się, jeżeli według wiedzy medycznej nie ma rokowań odzyskania zdolności do pracy.

Renta z tytułu niezdolności do pracy jest świadczeniem z ubezpieczenia społecznego związanym z istnieniem w organizmie osoby ubezpieczonej stanu chorobowego, który czyni ją obiektywnie niezdolną do pracy. Nie wystarczy zatem dla przyznania świadczenia rentowego subiektywne odczucie ubezpieczonego, że jest nadal niezdolny do pracy. Fakt trudności z podjęciem zatrudnienia, spowodowany uwarunkowaniami rynku pracy nie może podważyć dokonanej w sprawie oceny przesłanki niezdolności do pracy. Podobnie zresztą jak i trudności materialne ubezpieczonego. (wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 18 czerwca 2014 roku, sygn. akt III AUa 1098/13, Legalis)

Orzeczenie o częściowej niezdolności do pracy nie wymaga stwierdzenia, iż osoba ubezpieczona nie może pracować w jakimkolwiek zawodzie, a jedynie przesądzenia, że nie może ze względu na stan zdrowia, pracować w zawodzie (na stanowisku pracy) zgodnym z jej kwalifikacjami. Ratio legis wyodrębnienia tej przesłanki stanowi wyeliminowanie sytuacji, w których ubezpieczeni o wyższych kwalifikacjach po utracie zdolności do ich zarobkowego wykorzystania zmuszeni byłiby podjąć pracę niżej kwalifikowaną, do której zachowali zdolność, wobec braku środków do życia. Tym samym, ubezpieczony może być uznany za częściowo niezdolnego do pracy, gdy zachował zdolność do wykonywania jakiegokolwiek pracy (np. wymagającej niższych albo niewymagającej żadnych kwalifikacji) lecz jednocześnie utracił w znacznym stopniu zdolność do wykonywania pracy, do której posiada kwalifikacje. Nadto, podkreślenia wymaga, iż podjęcie jakiegokolwiek prostej pracy, w sytuacji gdy zainteresowany utracił zdolność do pracy zgodnej z posiadanymi kwalifikacjami, nie oznacza przekwalifikowania warunkującego odzyskanie zdolności do pracy zarobkowej, o którym mowa w art. 12 ust. 1 ustawy emerytalnej i nie stanowi przeszkody do uznania nadal częściowej niezdolności do pracy w rozumieniu art. 12 ust. 3 ustawy emerytalnej (wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 27 kwietnia 2017 roku sygn. akt III AUa 655/16)

Przechodząc do meritum Sąd, opierając się na opinii powołanego w sprawie biegłego neurologa B. Z. stwierdził, że odwołująca cierpi na poważne schorzenia, które czynią ją częściowo niezdolną do pracy. Biegły sądowy neurolog rozpoznał u ubezpieczonej zaostrzenie bólowego zespołu korzeniowego, przy uwzględnieniu trzykrotnego leczenia operacyjnego z tworzeniem się blizn. Jednocześnie zgromadzony materiał dowodowy pozwoliły wykluczyć istnienie u ubezpieczonej niezdolności do pracy z przyczyn psychiatrycznych, bowiem biegła sądowa psychiatra M. P. wskazała na poprawę stanu zdrowia ubezpieczonej wynikającą z leczenia w PZP.

Jak wynika z opinii biegłego neurologa ubezpieczona nie jest w stanie wykonywać pracy zgodnej ze swoimi kwalifikacjami. Sąd miał na uwadze, iż ubezpieczona jest z zawodu technikiem gastronomii, a w ramach wykonywanej dotychczas pracy kelnerki, barmanki co do zasady wykonywała prace fizyczne w pozycji stojącej. Stan zdrowia ubezpieczonej również uniemożliwiał jej wykonywanie pracy na stanowisku handlowca.

Sąd miał jednak na uwadze, iż zgodnie z opinią biegłego neurologa B. Z. - główną i uzupełniającą- częściową niezdolność do pracy można u ubezpieczonej stwierdzić dopiero od daty badania, które odbyło się w Sądzie w dniu 28 marca 2017 roku. Tym samym brak było podstaw do uwzględnienia odwołania ubezpieczonej w całości. Zgodnie bowiem z treścią art. 129 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, świadczenia wypłaca się poczynając od dnia powstania prawa do tych świadczeń, nie wcześniej jednak niż o 3d miesiąca, w którym zgłoszono wniosek lub wydano decyzję z urzędu. Odwołująca złożyła wniosek 24 sierpnia 2016 roku. Jednakże prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy zgodnie z opinią biegłego neurologa B. Z. przysługuje ubezpieczonej dopiero od 28 marca 2017 roku. Powyższe zatem uzasadniało konieczności przyznania prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy od ww. daty.

Biorąc powyższe pod uwagę Sąd Okręgowy uwzględniając w całości opinie biegłego neurologa zmienił zaskarżoną decyzję i na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. orzekł jak w pkt 1 sentencji wyroku. Biorąc zaś pod uwagę, że odwołująca wносиła o przyznanie prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy również za okres od 15 września 2016 roku do

27 marca 2017 roku roszczenie takie było bezzasadne w świetle opinii biegłego neurologa podlegało oddaleniu na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. o czym Sąd orzekł w pkt 2 wyroku.

ZARZĄDZENIE

(...)

(...)